

УДК 35:65:339.5

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ МИТНОЇ ЛОГІСТИКИ В УКРАЇНІ

Аспірант: Т.Ю. Дудорова, 2 рік навчання,

Науковий керівник: проф. В.Г. Щербак

Київський національний університет технологій та дизайну

Євроінтеграційний курс розвитку України обумовлює необхідність модернізації митної інфраструктури, що, у свою чергу, вимагає вирішення низки проблем у даній сфері, зокрема, покращення інфраструктурної забезпеченості національної мережі міжнародних транспортних коридорів та підвищення пропускної спроможності пунктів пропуску митного кордону України.

Метою даного дослідження є аналіз проблем правового регулювання суспільних відносин, що виникають при застосуванні логістичних принципів при здійсненні митних процедур в Україні.

Завдання. Для досягнення поставленої мети в роботі було сформульовано та вирішено такі завдання:

– розкрито сутність та виявлено закономірності формування та розвитку митної логістики в Україні, обґрунтовано необхідність її дослідження в контексті розвитку інтегрованих транспортно-логістичних систем, систематизовано підходи до класифікації, структуризації та оцінки ефективності використання;

– узагальнено теоретичні та практичні засади управління митною логістикою в Україні, – визначено методичний інструментарій дослідження механізмів регулювання та оптимізації логістичної інфраструктури.

Об'єктом дослідження є процеси митно-логістичного обслуговування в Україні.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні положення та методи формування системи управління митно-логістичною інфраструктурою.

Результати дослідження. Логістика повинна забезпечити узгодженість матеріальних (товарних), інформаційних та фінансових потоків у митній діяльності, оптимальну технологію переміщення товарів через митний кордон з метою прискорення цього процесу, а також відпрацювання стандартних логістичних вимог як по відношенню до митних режимів, так і до учасників зовнішньоторговельної діяльності.

Розташування України на шляху основних транзитних потоків між Європою та Азією, наявність незамерзаючих морських портів, розгалуженої мережі залізниць та автомобільних доріг, трубопроводів створюють сприятливі умови для активізації вантажопотоків у напрямках «Північ-Південь», «Захід-Схід», а також подальшої інтеграції України до європейської та світової транспортних систем.

Дослідження зовнішньоекономічних операцій, а саме експорту, імпорту та транзиту вантажів у ракурсі використання різних видів транспорту є одним із важливих аспектів аналізу транспортно-митної інфраструктури держави. В розрізі напрямку руху транспорту (в'їзд-виїзд) найбільш завантаженими є українсько-російська, українсько-польська та українсько-білоруська ділянки митного кордону. Основна ж частка транзитних вантажних автомобілів припадала на українсько-російську, українсько-молдовську та українсько-білоруську ділянки. Проте, незважаючи на наявність значних позитивних зрушень, транспортна система України все ще потребує суттєвого удосконалення та розвитку [2].

Логістична функція митної справи охоплює дві складові: 1) логістизацію процесу митної переробки вантажів; 2) митну діяльність транспортно-логістичних компаній — як іноземних, що діють в Україні, так і українських [3].

Логістизація митної справи, тобто впровадження до її інструментарію логістичних прийомів та засобів, – безперервний процес, який охоплює усі складові цього багатоманітного виду державної діяльності, в першу чергу процедури митного контролю. Даний напрямок має за основу аналіз митно-логістичних потоків, тобто потоків пов'язаних з перетином митного кордону України та справлянням відповідних митних зборів та платежів.

Усе більш відчутним стає відставання митного контролю від сучасних потреб пропускну здатності та світових стандартів контролю товару. Однією із найважливіших проблем, з якою стикнулись митні органи при запровадженні електронного декларування, є законодавча неврегульованість діяльності різних органів влади. Впровадження електронних технологій повинно носити міжвідомчий характер. Важко забезпечити ефективне функціонування такої системи лише в одній структурі, оскільки державні органи взаємодіють між собою. Одним із шляхів вдосконалення процедур митного контролю є спрощення процедур, необхідних для митного оформлення. Скорочення переліку документів, необхідних для митного контролю, означає можливість виведення їх за межі митного оформлення. Тобто документи, необхідні для реалізації імпортованої продукції на території України, суб'єкт ЗЕД може отримати після завершення митного оформлення товарів. Необхідними є документи, які використовуються у нетарифному регулюванні при митному оформленні: ліцензії Мінекономіки на експорт та імпорт товарів, документи з експортного контролю товарів, дозволи Національного банку на переміщення валютних цінностей. А також документи, які мають вплив на нарахування податків та платежів, зокрема, це контракти, рахунки, специфікації та документи, безпосередньо необхідні для переміщення самого товару.

Проведення митного контролю через певний час після завершення митного оформлення є найбільш перспективним напрямом поліпшення роботи митних органів. З метою сприяння зовнішній торгівлі та збільшенню товарообігу митні органи спрощують процедури митного контролю при митному оформленні на кордоні [1].

Пріоритетними напрямками розвитку митної справи в Україні мають стати наступні:

– запровадження на всіх пунктах пропуску спільного митного контролю, що дасть змогу, спільно використовуючи існуючу митну інфраструктуру переймати досвід та форми митного контролю сусідів;

– спрощення та модернізація процедур під час перетинання товарами і транспортними засобами митного кордону України, впровадження процедури «єдиного вікна» в морських і річкових портах; розвиток мережі вантажних митних комплексів і логістичних центрів[3].

Висновки. Ефективній логістизації митних процедур в Україні заважають: недовершеність законодавчої бази у цій сфері; неготовність митної служби впроваджувати у життя продекларовані у нормативних актах, визнані більшістю країн світу, принципи та стандарти митного регулювання, що орієнтовані на збільшення привабливості прозорості та добросовісної зовнішньоекономічної діяльності через скорочення бюрократичних, часових, технологічних та матеріальних витрат суб'єктів ЗЕД при перетині вантажами кордону України.

Ключові слова: митна справа, митна логістика, митні процедури, митний контроль, митне оформлення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гребельник О.П. Митна справа: [підручник] / О.П. Гребельник; 4-те вид., оновл. та доповн. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 472 с.
2. Кучерук Г. Масштаби та структура міжнародної торгівлі транспортними послугами / Г. Кучерук, В. Віденко // Збірник наукових праць ДЕ ТУТ. Серія «Економіка і управління». – 2013. – Вип. 23-24.
3. Міщенко І. В. Митна логістика в Україні: поняття та перспективи розвитку / І. В. Міщенко // Митна справа. – 2012. – № 2.